

Брайън Олдис

А не сте ли андроид?

Дори читателите на научнофантастични списания не си дават сметка колко бързо науката догонва фантастиката. Да вземем например синтезата на молекули. Милиони са молекулите, с които учените са на „ти“, и затова не ги наричат на фамилно име, а на лично. Мен това не ме радва.

Кибернетиката крачи напред също толкова стремително. Вече се моделират множество функции на човешкия мозък. Изкуствени очи гледат, изкуствени крака крачат, изкуствени ръце работят... Е, знаете ли – това вече е прекалено!

Идва времето на андронидите. Отвратителни изделия от метали и пластмаси, които външно изобщо не се различават от човека. Но като погледнеш вътре, виждаш нещо съвсем нечовечно, което сякаш служи на чужди цели. И може би там, където се намира вашата диафрагма, у андроида има... бомба за целите на тероризма, която ще превърне околността в руини, ако произнесеш кодовата фраза.

Това ми хрумна преди няколко дни точно след вечеря. Разказах го на жена ми. Без да вдигне поглед от книгата, тя се разсмя и кимна с някакво механично заучено движение.

В тази работа имаше нещо, което... Седнал във фотьойла, аз я гледах и ме прободеше първото подозрение: ами ако тя...? Не, невъзможно. Добре де, ако все пак предположим?... Прогонвах от себе си тази досадна мисъл, но тя ме завладяваше все по-силно. Тъй де, никога не можеш да разбереш жените докрай.

Прекрасно осъзнавах колко нечестно е да градиш такива хипотези за собствената си жена. Но опасността беше и реална, и зловеща просто защото не е изключено и тя самата да не знае това. Представете си, че сте андроид – откъде бихте могли да узнаете това?

В края на краищата стигнах до следния извод: каквото ще да става, но всяка истина за жена ми е по-ценна от тази непоносима неизвестност. На другия ден разработих цяла серия тестови изпитания, за да реша въпроса в едната или другата посока.

За да е полезен на останалите, по-долу публикувам своя отчет за въпросния експеримент.

* * *

Олдис стърчи близо до входната врата, пристъпвайки от крак на крак, уж оправя вратовръзката си, а през матираното стъкло гледа към двора, без да откъсва очи. Жена му, притичала до бакалията за брашно, току-що отваря портата. За това време Олдис вече е успял да скрие под

рогозката автоматична теглилка. Ако докато жена му си трие краката, везната посочи пет тона, веднага ще повика Интерпол.

Жена му влиза с приветлива усмивка. Тежи не повече от всяка нормална жена. Но това плаши Олдис още повече – той прекрасно знае какви чудеса творят учените в областта на леките сплави. Колкото повече мисли по този въпрос, толкова повече нормалното ѝ тегло му се струва убедителна улика – значи без съмнение тя крие нещо.

– Как си, скъпи? – пита жената.

Олдис кима тъпо, но не прави нищо, за да ѝ помогне при свалянето на палтото. Жена му е прекалено привлекателна: нито едно петънце върху кожата, прическата ѝ – косъмче до косъмче. Разбира се, че не е нормално, във духа силен вятър. И тогава той се решава на второто изпитание.

– Днес си страхотна – казва той и разтяга устните си в сатанинска усмивка. – Ела по-близо до светлината, искам да изследвам прекрасната ти кожа под микроскоп.

– Сега не мога, скъпи мой детективе – весело му отвръща тя. – Трябва да направя палачинки за закуска. Ако искаш, застели масата.

Този диалог бе записан на магнетофон, скрит под възглавницата. Олдис прослушва записа многократно, използвайки всяко излизане на жена му от стаята. Определено му се струва, че в думите ѝ е скрита някаква чужда психика – тъй де, на нито едно човешко същество не би му шукнало в главата, че мъж би могъл да поиска да застеле масата.

Промъквайки се на пръсти към кухнята, той наднича през полуотворената врата – дали пък в тестото за палачинки не сипва и метални стружки? И изведнъж скача отгоре ѝ с такъв ужасен рев, че би замръзнала кръвта на всяко същество, ако, разбира се, във вените му тече кръв.

– Ой! – изкрещява жена му и изтървава на пода пакета брашно. – Колко ме изплаши!

– Да бе, да! Като че ли не чух как изсракаха две релета, когато изтърпна.

– Я не се прави на идиот! – възмутено отвръща жена му. – Рендето падна на пода, това е.

Олдис не отвръща нищо, но на лицето му е изписано недоверие. Той продължава да се размотава из кухнята, но всъщност следи как жена му изпълнява операциите около пърженето на палачинки.

Тя не обръща внимание на мъжа, който я следи внимателно иззад сушилнята за кърпи. При запалването на газовия котлон изгаря пръстите си. Той са втурва, олицетворение на самата грижовност.

– Разпадане на двигателната синхронизация – отбелязва той. – Покажи си пръстта. Не мирише ли на изгоряла гума?

Разглежда подозрително показалеца и съвсем неочаквано го ухапва.

– Какво правиш, идиот такъв! – изпищява жена му и го избутва. – Колко пъти съм ти казвала да не се правиш на любовник, когато съм заета. Ти изглежда само за онази работа мислиш. Марш от кухнята!

Олдис отстъпва. Претърпял е временно поражение, но изобщо няма намерение да се предава. Все по-ясно е, че жена му е хваната в капана и съвсем скоро всичко ще си отиде на мястото. Когато тя застила масата за закуска, планът за бойните операции е напълно готов.

Качен на стол пред вратата на кухнята, той изсипва разяждащ прах в деколтето на жена си. Тя изпищява и разлива горещия чай върху краката му.

– Да не си откачил?! Какви са тези тъпанарски шеги! – сърдито пищи тя.

– Нищо де. Просто бях решил да избърша праха от картината. – Невинното му изражение би направило чест на всеки актьор, но тя не отстъпва.

– Няма да ти позволява да се отнасяш към мен като към механична кукла – казва.

– Така, така... Хайде, повтори го – казва той толкова тихо, че тя не го чува.

Жената бързо оставя горещите палачинки на масата и усилено започва да се чеше – значи прахът все пак й действа. Олдис е разочарован: пластмасовата гръд би трябвало да бъде безчувствена. А тя се чеше. Нещо повече – казва, че ще отиде в спалнята да се преоблече.

– Какво има? – предизвиква я Олдис. – Да не ти е изгоряло бушончето?

– На теб ти се е развинтила чивията – отвръща жена му. – Прекаляваш с фантастиката, човече. Онази вечер те събудих, защото насън викаше нещо за Пол и Корнблат¹.

– Не си разбрала, скъпа. Крещях за полукореноплодите. Кошмар на почва градинарски увлечения. В последно време често ми се случва.

Жената му тръгва нагоре да се преоблече. Олдис скача отгоре й.

– Искам да видя дали бенката на лявото ти рамо си е на мястото –

1. Фредерик Пол и Сирил Корнблат – американски писатели-фантасти, които често пишат заедно.

казва той.

– Знам ги аз тия номера – отвръща жена му и хлопва вратата на спалнята.

Олдис бързо се връща обратно и слага в чинията ѝ метален кръг, боядисан като палачинка.

След малко идва жена му. Тя е в розов костюм и с розово жакетче – подарък по повод Рождество. Щом сяда, веднага забелязва фалшификатът.

– Какви са тези играчки? На твоите години?! – възкликва тя. – Какво ти става? Ти явно трябва да идеш на... хм... лекар.

Олдис скача от стола.

– Хванах ли те! Най-после се издаде. Искаше да кажеш „на монтьор“, нали?

Жена му е разтревожена.

– Скъпи, ти изглежда си въобразяваш, че аз съм робот или нещо такова. Ако продължаваш така, ще трябва да се лекуваш в психиатрията.

Сяда на масата и започва да дъвче палачинка.

– Виждаш ли – казва с пълна уста. – Аз мога...

И в този момент се задавя. Започва да кашля. Олдис тържествува – всичко е повече от ясно.

– Високоговорителят ти се запуши, нали?! Троха в бобината, нали?! – злорадо крещи той, грабва телефона и набира Скотланд Ярд. През кашлицата си жена му го моли да остави телефона, но той е твърд като диамант.

– Защо не искаш да си признаеш? – пита той. – Кажеш честно: „Аз съм робот“.

Съвсем отчаяна, тя казва: „Аз съм роб...“ И в същия миг се разпада на части. По масата се разсипват хиляди детайли – релета, транзистори, зъбчатки, проводници...

– Скотланд Ярд ли е? – крещи Олдис в телефона, когато му отговаря метален глас. – Моля веднага да дойдете тук.

– Без тези номера, Олдис – отвръща тихо металният глас от другия край. – Ти ненапрасно фигурираш в картотеката ни. Ние знаем кой си. Ти се хвана в капана.

– Да не би да искате да кажете – изумено крещи той, – че аз съм роб...

И в същия миг се разпада на части.

КРАЙ

© 1959 Брайън Олдис

Brian Aldiss
Are You an Android?, 1959

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/118>]